ALIANȚA PENTRU AGRICULTURĂ ȘI COOPERARE

Nr. 0125082026/25.08.2026

Către:

GUVERNUL ROMÂNIEI
În atenția Domnului Prim-ministru Ilie BOLOJAN

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
În atenția Domnului Ministru Tánczos BARNA

Ministerul Finanțelor PUBLICE
În atenția Domnului Ministru Alexandru NAZARE

Spre știință, către:

COMITETUL NAȚIONAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE - Departamentul pentru Situații de Urgență

Solicitare privind evaluarea de urgență a pagubelor și adoptarea unui pachet de despăgubiri pentru fermierii afectați de seceta severă din vestul României

Stimate Domnule Prim-ministru,
Stimate Domnule Ministru,

Alianța pentru Agricultură și Cooperare - AAC, organizație umbrelă reprezentativă pentru fermierii și cooperativele agricole din România, solicită intervenția Guvernului și a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru evaluarea completă a efectelor secetei pedologice și hidrologice severe din vestul țării și pentru instituirea unui pachet de măsuri adecvat exploatațiilor afectate.

Informațiile transmise de organizațiile membre și de fermierii din județele Arad, Bihor, Caraș-Severin, Timiș și Satu Mare indică o situație deosebit de gravă. În numeroase exploatații agricole, deficitul de apă a afectat succesiv atât culturile înființate în toamna anului 2025, cât și culturile de primăvară din anul 2026. Prin urmare, nu este vorba despre pierderi punctuale, limitate la o singură cultură sau la o singură etapă de vegetație, ci despre o diminuare cumulată a veniturilor pe întregul an agricol.

AAC consideră că sprijinirea fermierilor afectați de secetă trebuie așezată pe un principiu real de solidaritate între regiunile agricole ale României. În anii în care seceta a lovit cu precădere Moldova, Bărăganul, Oltenia și Dobrogea, fermierii din Banat și Crișana au susținut acordarea despăgubirilor pentru exploatațiile calamitate. În anul 2026, când fenomenul afectează sever vestul țării, același principiu trebuie aplicat și fermierilor din județele afectate. Seceta nu poate fi tratată diferit în funcție de regiunea în care se manifestă, iar sprijinul public trebuie acordat pe baza pagubelor efectiv constatate, în condiții egale, transparente și nediscriminatorii.

Această succesiune de pierderi afectează direct capacitatea fermierilor de a achita inputurile, creditele, leasingurile, arenda și obligațiile fiscale, precum și de a finanța lucrările pentru anul agricol următor. Fără măsuri aplicate la timp, consecințele se vor resimți și în 2027, cu efecte asupra locurilor de muncă, furnizorilor locali și securității alimentare.

În opinia noastră, **intervenția Guvernului României este necesară având în vedere:**

- afectarea cumulată a culturilor de toamnă și a culturilor de primăvară, cu pierderi diferite de la o zonă la alta, care trebuie constatate individual și centralizate oficial;
- epuizarea rezervei de apă din sol și limitarea posibilităților de irigare în zone în care infrastructura este insuficientă sau sursele de apă au debite reduse;
- reducerea producției de furaje și deteriorarea pășunilor și fânețelor, cu impact direct asupra sectorului zootehnic;
- blocarea fluxului de numerar al exploatațiilor și creșterea riscului de neplată față de bănci, societăți de leasing, furnizori de inputuri, proprietari de terenuri și bugetul de stat;
- dificultatea asigurării resurselor necesare pentru lucrările și însămânțările din toamna anului 2026.

AAC subliniază că amploarea fenomenului trebuie stabilită pe baza datelor transmise de fermieri, a evaluărilor realizate în teren și a informațiilor agrometeorologice. Din acest motiv, procedurile administrative trebuie aplicate unitar, iar termenele relevante trebuie corelate cu realitățile din exploatațiile afectate.

Pentru deblocarea situației și protejarea fermierilor afectați, **AAC propune următoarele măsuri:**

1. **Evaluarea și centralizarea urgentă a pagubelor.** Considerăm necesar ca MADR, prin direcțiile agricole județene și împreună cu instituțiile competente, să dispună fără întârziere inventarierea suprafețelor afectate și a pierderilor înregistrate. Evaluarea trebuie realizată distinct pentru culturile de toamnă, culturile de primăvară, pășuni, fânețe și sectorul zootehnic, astfel încât datele centralizate să reflecte situația reală din fiecare județ afectat.

2. **Constatarea rapidă și unitară a pagubelor.** Este esențial ca activitatea comisiilor județene să fie organizată predictibil și unitar, iar acolo unde volumul solicitărilor o impune, acestea să fie suplimentate. MADR trebuie să informeze fermierii, în timp util, asupra termenelor, documentelor și obligațiilor procedurale pentru depunerea înștiințărilor de calamitate și să se asigure că verificările în teren se realizează înainte de recoltarea sau desființarea culturilor afectate. Procesele-verbale trebuie emise într-un termen rezonabil, pentru a putea fundamenta schema de despăgubire și pentru a fi utilizate de fermieri în relația cu autoritățile, finanțatorii, asigurătorii și partenerii contractuali.

3. **Instituirea unei scheme naționale de despăgubire și sprijin.** AAC solicită adoptarea unei scheme naționale de despăgubire pentru seceta din 2026, care să trateze echitabil toți fermierii cu pierderi confirmate, indiferent de regiune. Măsura trebuie să includă culturile de toamnă și de primăvară, să fie proporțională cu gradul de afectare și să reflecte situațiile în care aceeași exploatație a pierdut producție la ambele categorii de culturi. Pentru fermele calamitate, despăgubirea nu este doar o reparație financiară, ci o condiție pentru achitarea obligațiilor curente

și pregătirea campaniilor din toamna anului 2026 și primăvara anului 2027. Criteriile de eligibilitate, culturile incluse, pragul minim de afectare și calendarul plăților trebuie stabilite în consultare cu organizațiile reprezentative ale fermierilor, astfel încât fondurile să ajungă la timp acolo unde pierderile au fost dovedite.

4. **Măsuri pentru menținerea lichidității fermierilor.** Pe lângă despăgubiri, exploatațiile afectate au nevoie de soluții financiare tranzitorii până la stabilizarea situației. În acest sens, apreciem că este necesar un dialog instituțional cu Ministerul Finanțelor, instituțiile de credit, societățile de leasing și ceilalți parteneri financiari, pentru identificarea unor opțiuni aplicabile fermelor calamitate, inclusiv reeșalonări, restructurări sau perioade de grație, acolo unde cadrul legal și contractual permite. Obiectivul trebuie să fie evitarea blocării exploatațiilor viabile, nu transferarea riscului către partenerii comerciali sau financiari.

5. **Clarificarea aplicării circumstanțelor excepționale și a documentelor justificative.** Experiența acumulată de AAC în urma secetei pedologice extreme din anul agricol 2019-2020, care a stat la baza emiterii Ordinului ministrului agriculturii nr. 97/2020, a arătat că seceta nu este încadrată automat ca forță majoră. Tocmai de aceea, fermierii au nevoie de reguli clare, aplicate unitar, privind recunoașterea circumstanțelor excepționale și documentele necesare pentru dovedirea pagubelor. Solicităm ca APIA și celelalte instituții competente să comunice din timp condițiile, termenele și documentele justificative, astfel încât fermierii cu pagube constatate oficial să nu piardă plăți, angajamente sau alte drepturi din cauza unor situații obiective, independente de voința lor.

6. **Utilizarea resurselor europene disponibile.** Guvernul trebuie să evalueze cu prioritate instrumentele europene care pot fi mobilizate pentru fermierii afectați, inclusiv rezerva pentru agricultură și flexibilitățile prevăzute în Planul Strategic PAC. Totodată, este necesară susținerea unui demers la nivel european pentru regiunile lovite de fenomene climatice extreme, în condițiile în care seceta severă produce efecte economice și sociale care depășesc capacitatea individuală de răspuns a fermierilor.

7. **Analizarea condițiilor pentru declararea stării de alertă.** Dacă evaluările oficiale confirmă amploarea fenomenului și extinderea sa la nivelul mai multor județe, apreciem că Guvernul și Comitetul Național pentru Situații de Urgență trebuie să analizeze îndeplinirea condițiilor legale pentru declararea stării de alertă. O astfel de analiză este necesară pentru activarea măsurilor temporare care pot limita efectele economice și sociale ale secetei asupra fermierilor și comunităților rurale.

Seceta este inclusă între riscurile gestionate în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, iar pentru seceta pedologică MADR are rol principal. Deși OUG nr. 21/2004 reglementează declararea stării de alertă, despăgubirea fermierilor nu trebuie condiționată de această procedură. Evaluarea pagubelor, sprijinul financiar și măsurile de protejare a lichidității trebuie inițiate imediat, prin instrumentele legale disponibile.

Solicităm convocarea urgentă a unei reuniuni de lucru cu organizațiile membre ale AAC și cu reprezentanții fermierilor din județele afectate, pentru prezentarea datelor din teren și stabilirea calendarului de evaluare, a surselor de finanțare și a condițiilor schemei de despăgubire. Răspunsul

public trebuie să fie rapid, proporțional și construit în aceeași logică de solidaritate națională aplicată anterior altor regiuni agricole ale României.

În același timp, criza actuală confirmă nevoia unui **instrument național, funcțional și predictibil de gestionare integrată a riscurilor agricole**. Sumele corespunzătoare procentului de 3% reținut din plățile directe PAC trebuie să stea la baza unui mecanism real de protecție, în condițiile în care intervenția DR-32 rămâne incertă.

Totodată, este necesară lansarea **intervenției DR-31 – contribuții financiare la plata primelor de asigurare**.

Despăgubirile post-dezastru sunt necesare, dar nu pot înlocui un sistem permanent de protecție a fermierilor în fața riscurilor climatice. Din acest motiv, solicităm reluarea de urgență a dialogului cu organizațiile reprezentative și prezentarea unui calendar clar pentru definitivarea, finanțarea și operaționalizarea acestor intervenții.

Cu deosebită considerație,
În numele tuturor membrilor și organizațiilor membre ale celor 4 organizații.

ORGANIZAȚIE	PREȘEDINTE	SEMNĂTURĂ ȘI ȘTAMPILĂ
PRO AGRO	Ionel ARION	
LAPAR	Matei TITIANU	
UNCSV	Mircea BĂLUȚĂ	
AFF	Vlad MACOVEI	